

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	9Cdo/57/2024
Identifikačné číslo spisu:	7717215310
Dátum vydania rozhodnutia:	11.12.2024
Meno a priezvisko:	JUDr. Soňa Mesiarkinová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2024:7717215310.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu Železničná spoločnosť Slovensko, a.s., Bratislava, Rožňavská 1, IČO: 35 914 939, proti žalovaným: 1/ AVUS International, spol. s r.o., Bratislava, Mliekárenská 13, IČO: 35 863 137, 2/ Slovenská kancelária poisťovateľov, Bratislava, Bajkalská 19B, IČO: 36 062 235, obaja zastúpení advokátom

JUDr. Ladislav Udvaros, AK Udvaros & Partners, Bratislava, Cukrová 14, 3/ Swierkot sp. z o.o., Studzionka, Powstancow Slaskich, Poľská republika, zastúpený advokátskou kanceláriou JUDr. Matúš Meheš s. r. o., Bratislava, Nevädzova 6C, IČO: 36 855 430, 5/ Powszechny Zakład Ubezpieczeń Spółka Akcyjna, Warszawa, Jána Pavla II 24, Poľská republika, 6/ Železnice Slovenskej republiky, Bratislava, Klemensova 8, IČO: 31 364 501, 7/ Košický samosprávny kraj, Košice, Námestie Maratónu mieru 1, IČO: 35 541 016, 8/ Správa ciest Košického samosprávneho kraja, Košice, Námestie maratónu mieru 1, IČO: 35 555 777, o zaplatenie 570 565,81 eura s príslušenstvom, vedenej na Okresnom súde Michalovce pod sp. zn. 16C/88/2017, o dovolaní právneho zástupcu (pôvodne) žalovaného 4/ proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach z 13. apríla 2023 sp. zn. 5Co/72/2022, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žiadna zo strán nemá nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Michalovce (ďalej aj „súd prvej inštancie“) uznesením z 30. septembra 2020, č. k. 16C/88/2017-425 zastavil konanie voči (pôvodne) žalovanému 4/ (ďalej aj len „právny zástupca žalovaného 4/“) (I. výrok). Žalovanému 4/ nepriznal právo na náhradu trov konania (II. výrok).

2. Krajský súd v Bratislave (ďalej aj „odvolací súd“) uznesením z 13. apríla 2023 sp. zn. 5Co/72/2022-834 odmietol odvolanie právneho zástupcu žalovaného 4/ voči výroku o trovách konania (I. výrok) ako podané neoprávnenou osobou. Žiadnej zo strán nepriznal náhradu trov odvolacieho konania (II. výrok).

3. Proti uzneseniu odvolacieho súdu podal dovolanie právny zástupca žalovaného 4/. Jeho prípustnosť

vyvodzoval z ustanovenia § 420 písm. f) zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej v texte len „CSP“) namietajúc, že odvolací súd znemožnil žalovanému 4/ realizáciu jeho procesných práv. Za nesprávny procesný postup odvolacieho súdu považoval dovolateľ to, že súd neaplikoval ust. § 64 prvá veta CSP o zániku procesnej subjektivity strany sporu, neprihliadol na jeho oznámenie o právnom nástupníctve a nevydal uznesenie o pokračovaní v konaní s právnym nástupcom žalovaného 4/. Podľa jeho názoru nemohlo uznesenie v časti výroku I. ako ani vo výroku II. za žiadnych okolností nadobudnúť právoplatnosť, nakoľko všetky procesné lehoty boli v dôsledku zániku procesnej subjektivity pôvodného žalovaného v 4. rade prerušené. Okrem iného sa podľa názoru právneho zástupcu žalovaného 4/ odvolací súd nezaoberal, z akého dôvodu podával odvolanie voči uzneseniu odvolacieho súdu, čím mu znemožnil realizáciu jeho procesných práv. Podané odvolanie voči rozhodnutiu okresného súdu vo výroku o trovách konania považoval právny zástupca žalovaného 4/ za neodkladný úkon podľa § 33b ods. 6 zákona č. 40/1964 Z. z. Občianskeho zákonníka v znení neskorších predpisov (ďalej v texte len „OZ“). Žiadal dovolaním napadnuté rozhodnutie zrušiť a vrátiť súdu na ďalšie konanie.

4. K dovolaniu sa vyjadril žalobca, ktorý navrhol, aby dovolací súd dovolanie odmietol ako podané neoprávnenou osobou, keďže po smrti žalovaného 4/ konal jeho právny zástupca na základe zaniknutého plnomocenstva.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) skúmal bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP), či sú dané procesné predpoklady pre uskutočnenie meritórneho dovolacieho prieskumu; dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť. Na stručné odôvodnenie (§ 451 ods. 3 veta prvá CSP) dovolací súd uvádza nasledovné:

6. Prípustnosť dovolania má vo všeobecnosti stránku objektívnu a subjektívnu. Objektívna stránka sa nevzťahuje na osobu konkrétneho dovolateľa a zohľadňuje (len) vecný aspekt tohto oprávneného prostriedku - či smeruje proti rozhodnutiu vykazujúcemu zákonné znaky rozhodnutia, proti ktorému je dovolanie prípustné (§ 419 až § 423 CSP), či bolo podané v zákonom stanovenej lehote (§ 427 CSP) a či spĺňa zákonom vyžadované náležitosti, vrátane osobitnej podmienky povinného právneho zastúpenia advokátom v dovolacom konaní (§ 428 a § 429 CSP). Subjektívna stránka prípustnosti dovolania sa, naopak, viaže na osobu konkrétneho dovolateľa a zohľadňuje osobný aspekt toho, kto podáva dovolanie - či je u neho daný dôvod, ktorý ho oprávňuje podať dovolanie (§ 424 až § 426 CSP). Skúmanie prípustnosti dovolania z hľadiska objektívneho nasleduje až po skúmaní subjektívnej stránky prípustnosti dovolania. Pokiaľ dovolací súd dospeje k záveru, že dovolanie nie je subjektívne prípustné, nepristúpi už k skúmaniu prípustnosti dovolania z objektívneho hľadiska (vrátane naplnenia dôvodov prípustnosti dovolania podľa § 420 a § 421 CSP) a dovolanie ako podané neoprávnenou osobou bez ďalšieho odmietne.

7. Odvolací súd dovolaním napadnutým uznesením z 13. apríla 2023 sp. zn. 5Co/72/2022 odmietol odvolanie právneho zástupcu žalovaného 4/ voči výroku o trovách konania ako podané neoprávnenou osobou, nakoľko plná moc udelená pôvodne žalovanému 4/ jeho právnomu zástupcovi zanikla 6. júna 2020 smrťou splnomocniteľa - žalovaného 4/. Okresný súd uznesením č. k. 16C/88/2017-425 z 30. septembra 2020 (právoplatného vo výroku I. 6. novembra 2020) zastavil konanie voči žalovanému 4/ na základe dispozičného práva žalobcu - späťvzatia žaloby v časti proti žalovanému 4/. Náhradu trov konania nepriznal okresný súd žalovanému 4/ voči žalobcovi v zmysle § 262 ods. 1 v spojení s § 257 aplikujúc dôvod hodný osobitného zreteľa (smrť pôvodne žalovaného 4/ ako objektívny dôvod, ktorý žalobca nemohol ovplyvniť).

8. Dovolací súd odkazuje na odôvodnenie uznesenia odvolacieho súdu o odmietnutí odvolania právneho zástupcu žalovaného 4/ ako neoprávnenou osobou a uzatvára, že nie je možné hľadiť na právneho zástupcu žalovaného 4/ ako subjektívne oprávneného podať dovolanie (§ 424 CSP). Dovolací prieskum preto napadnutého uznesenia odvolacieho súdu nebolo možné uskutočniť a dovolanie bolo preto potrebné v zmysle § 447 písm. b) CSP odmietnuť.

9. Pre úplnosť vzhľadom na dovolacie námietky právneho zástupcu žalovaného 4/, v zmysle ktorých za nesprávny procesný postup odvolacieho súdu považoval dovolateľ to, že súd neaplikoval § 64 prvá veta CSP o zániku procesnej subjektivity strany sporu, neprihliadol na jeho oznámenie o právnom nástupníctve a nevydal uznesenie o pokračovaní v konaní s právnym nástupcom žalovaného 4/, dovolací súd uvádza, že podané dovolanie smeruje (aj) proti výroku rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým konajúci súd odmietol odvolanie právneho zástupcu žalovaného 4/ voči výroku o trovách konania, pričom výrok rozhodnutia okresného súdu č. k. 16C/88/2017-425 z 30. septembra 2020 o zastavení konania nebol odvolaním právneho zástupcu žalovaného 4/ napadnutý. Ak právny zástupca žalovaného 4/ mal za to, že okresný súd nepostupoval procesne správne, keď zastavil konanie voči žalovanému 4/ na základe dispozičného oprávnenia žalobcu, mohol podať riadny opravný prostriedok voči procesnému rozhodnutiu okresného súdu o zastavení konania. Neobstoí potom ani jeho argument podaný v dovolaní, že podanie odvolania voči výroku rozhodnutia okresného súdu o trovách konania je potrebné subsumovať pod neodkladný úkon zmysle § 33b ods. 6 OZ. Okresný súd vo svojom rozhodnutí vo výroku o zastavení konania voči pôvodne žalovanému 4/ sa správne riadil dispozičným princípom občianskeho súdneho konania, v zmysle ktorého je späťvzatie žaloby jedným zo širokej škály dispozičných oprávnení žalobcu ako účastníka konania s postavením tzv. dominus litis (pána sporu), ktorý má právo procesnými úkonmi, ktoré sú prejavom jeho autonómnej vôle, ovplyvňovať priebeh a smerovanie celého súdneho konania.

10. O trovách dovolacieho konania dovolací súd rozhodol podľa § 453 ods. 1 CSP v spojení s § 257 CSP. Výrok o nároku na náhradu trov dovolacieho konania najvyšší súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

11. Toto uznesenie bolo prijaté senátom najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.